

MONITOR KOREAŃSKI

PAŹDZIERNIK 2018

„Monitor Koreański” omawia i komentuje najważniejsze wydarzenia związane z aktualną sytuacją polityczną, gospodarczą i społeczną w Korei Południowej, ze szczególnym naciskiem na działania Korei Południowej w regionie Europy Środkowej oraz relacje międzykoreańskie. Monitor opracowała mgr Joanna Jatczak.

MONITOR KOREAŃSKI

PAŹDZIERNIK 2018

I. WYDARZENIA SZCZEBLA CENTRALNEGO

1 października: Seul wyraził obawę w związku zredukacją sił amerykańskich. Przy okazji obchodów Święta Sił Zbrojnych (70. rocznicy założenia armii południowokoreańskiej) pojawiła się ponownie debata dotycząca obecności amerykańskiej jednostki wojskowej United States Forces Korea (USFK) w Korei Południowej. Po raz pierwszy kwestia ta została poruszona w czerwcu, kiedy prezydent Donald Trump zasygnalizował chęć całkowitego wycofania lub redukcji sił USFK. Za zmniejszeniem obecności sił amerykańskich opowiada się także KRLD. Natomiast Seul i Tokio nie popierają wycofania się USFK. Prezydent Moon Jae-in podkreślił, że amerykańska jednostka wojskowa stoi na straży pokoju w regionie Azji Północno-Wschodniej. Park Han-ki, kandydat na stanowisko przewodniczącego koreańskiego Kolegium Połączonych Szefów Sztabów podczas przesłuchania przed Zgromadzeniem Narodowym zapewnił, że nawet w przypadku zawarcia traktatu pokojowego między obiema Koreami, podpisana w 1953 roku umowa o zawieszeniu broni między KRLD, Chinami i Organizacją Narodów Zjednoczonych pozostanie w mocy. Na podstawie tego porozumienia siły zbrojne ONZ i Stanów Zjednoczonych mają nadal stacjonować w Korei Południowej.

2 października: Yoo Eun-hae została zaprzysiężona na nową minister edukacji. Pomimo sprzeciwu największej opozycyjnej Partii Wolność Korei (LKP), Yoo Eun-hae została zaprzysiężona na stanowisko minister edukacji przez prezydenta Moon Jae-in. Ze względu na protest LKP nie wydano sprawozdania z przesłuchania Yoo przed Zgromadzeniem Narodowym w zeszłym miesiącu. Raport ten, choć powszechnie uważany za poparcie Zgromadzenia

**Korea Południowa
poszukiwała w
Europie poparcia
dla złagodzenia
sankcji**

Prezydent Moon Jae-in
poruszył temat złagodzenia
międzynarodowych sankcji
wobec Pjongjangu
podczas rozmów z
europejskimi przywódcami.

dla kandydata na ministra, nie jest wymagany do jego zaprzysiężenia.

5 października: były prezydent Lee Myung-bak został skazany na 15 lat więzienia. Lee Myung-bak, pełniący urząd prezydenta w latach 2008-2013 został skazany przez Centralny Sąd Rejonowy w Seulu za korupcję oraz sprzeniewierzenie. Prokuratorzy żądali kary 20 lat pozbawienia wolności. Sąd uznał byłego prezydenta za rzeczywistego właściciela firmy DAS, która w latach 1994-2006 dokonała sprzeniewierzeń na kwotę ponad 24 miliardów wonów koreańskich. Część tych funduszy została wykorzystana do sfinansowania kampanii wyborczych Lee. Podobnie jak była prezydent Park Geun-hye, Lee Myung-bak odmówił stawienia się w sądzie z powodu problemów zdrowotnych. **12 października** adwokat byłego prezydenta złożył wniosek o apelację do Sądu Najwyższego w Seulu.

23 października: prezydent ratyfikował Deklarację z Pjongjangu. Prezydent Moon Jae-in ratyfikował wspólną deklarację, która została uchwalona podczas wrześniowego szczytu międzykoreańskiego w Pjongjangu. Ministerstwo Ustawodawstwa Rządowego uznało, że ratyfikacja porozumienia przez prezydenta nie wymaga zgody Zgromadzenia Narodowego, które przyjęło wcześniej Deklarację z Panmundżom. Ratyfikacja spotkała się z ostrą krytyką partii opozycyjnych, które wskazywały, że każda umowa z Koreą Północną powinna zostać zaakceptowana przez parlament. Prezydent Moon argumentował swoją decyzję o ratyfikacji przyspieszeniem implementacji postanowień szczytów międzykoreańskich, które spotkały się z poparciem społeczności międzynarodowej.

24 października: komitet ds. reform politycznych powołany przez Zgromadzenie Narodowe. Prace komitetu mają skupić się na reformie systemu wyborczego. Zmianie mają ulec okręgi wyborcze oraz wprowadzony ma zostać nowy system proporcjonalnej reprezentacji, co ma wyeliminować trudności małych partii z uzyskaniem miejsc w parlamencie. Nowy system ma zostać wypracowany przed wyborami powszechnymi w 2020 roku. Na czele komisji zasiada Sim Sang-jeung z małej Partii Sprawiedliwości.

25 października: specjalny sąd będzie orzekać w sprawie skandalu z udziałem Sądu Najwyższego. Liderzy rządzącej Partii Demokratycznej Korei (DPK) oraz mniejszościowych partii opozycyjnych (Bareunmirae oraz Partii dla Pokoju i Demokracji) ogłosiły, że w przeciągu miesiąca uchwalą ustawę powołującą specjalny sąd. Skandal z udziałem Sądu Najwyższego i głównego sędziego Yang Sung-tae dotyczy nadużycia władzy w trakcie administracji byłej prezydent Park Geun-hye. Jak zauważyli liderzy partii we wspólnym oświadczeniu do tej pory nie wydano żadnego nakazu przeszukania, dlatego jest potrzebne uruchomienie specjalnej procedury sądowej. Największa partia opozycyjna Wolność Korei (LKP)

sprzeciwia się powołaniu specjalnego sądu. W skandal są zamieszani niektórzy członkowie LKP, która była partią rządząca w trakcie rządów Park Geun-hye.

26 października: poparcie dla prezydenta spadło poniżej 60 procent. Społeczne poparcie dla prezydenta Moon Jae-ina ponownie spadło. Według sondażu zainteresowanie społeczeństwa przesunęło się z kwestii bezpieczeństwa i dialogu międzykoreańskiego w kierunku spraw gospodarczych i rosnącego bezrobocia. Koreańczycy oceniają pozytywnie działania prezydenta na arenie międzynarodowej, a negatywnie reformy wewnętrzne.

II.KOREA POŁUDNIOWA I EUROPA ŚRODKOWO-WSCHODNIA

2 października: południowokoreańska firma będzie dystrybuować bułgarskie produkty do Chin. Ambasador Bułgarii w Seulu Petar Andonow uczestniczył w ceremonii podpisania umowy między koreańską firmą handlową Encyiks & Human Group a chińską firmą Eternal Asia Group. Południowokoreańska firma jest wyłącznym dystrybutorem wielu bułgarskich produktów w Azji. Ambasador Andanow z zadowoleniem przyjął wysiłki obu przedsiębiorstw na rzecz zwiększenia eksportu produktów wysokiej jakości z Bułgarii na terytorium Chin i Korei Południowej.

6 października: mało znana historia północnokoreańskich sierot w Polsce zyskała rozgłos w Korei Południowej. Na Międzynarodowym Festiwalu Filmowym w Busan odbyła się premiera filmu dokumentalnego „The Children Gone to Poland”, który przedstawia historię sierot wojennych z Korei Północnej wysłanych do Polski. W 1953 roku ponad tysiąc dzieci dotarło do Polski, gdzie spędziło sześć lat. Było to działanie propagandowe ówczesnych władz KRLD. W filmie dokumentalnym Choo Sang-mee pojawiają się wywiady z polskimi nauczycielami, którzy zajmowali się północnokoreańskimi sierotami. Przy okazji premiery filmu historię koreańskich dzieci przypomniały także polskie media.

8 października: ambasador Węgier wręczył listy uwierzytelniające prezydentowi Korei Południowej. W Błękitnym Domu odbyła się ceremonia przekazania listów uwierzytelniających przez nowego ambasadora Węgier Csomę Mózes.

10 października: Ambasada Węgier zapoznała koreańską młodzież z historią Węgier i Unii Europejskiej. Ambasador Csoma Mózes oraz jego zastępca Balázs Hamar odwiedzili szkołę dla dziewcząt Changmun w ramach programu „Unia Europejska idzie do szkoły”. Węgierscy dyplomaci wygłosili wykłady na temat Unii

Europejskiej oraz samych Węgier. Omówione zostały także relacje między Węgrami i Koreą Południową.

10-19 października: delegacja bułgarskiej młodzieży odwiedziła Seul. Delegacja studentów zaangażowanych w organizacje pozarządowe została zaproszona przez Koreańską Agencję Pracy z Młodzieżą, państwową instytucję działającą w Ministerstwie ds. Równouprawnienia i Rodziny Republiki Korei. Wyjazd delegacji został wsparty przez Ministerstwo Sportu i Młodzieży Bułgarii w ramach porozumienia dotyczącego wymiany młodzieży podpisanego między obydwooma państwami w 2007 roku.

11 października: Rumunia zamierza kontynuować wzmacnianie strategicznego partnerstwa między Unią Europejską i Koreą Południową. Prezydent Rumunii Klaus Iohannis oświadczył, że relacje z Koreą Południową będą jednym z priorytetowych zadań rumuńskiej prezydentury w Unii Europejskiej na początku przyszłego roku. Wzmocnienie relacji z Seulem ma także symboliczne znaczenie dla samej Rumunii, gdyż w tym roku mija 10. Rocznica ustanowienia strategicznego partnerstwa między obydwooma państwami. Oświadczenie prezydenta zostało wydane po spotkaniu z przewodniczącym Zgromadzenia Narodowego Republiki Korei Moon Hee-sangiem, który odwiedził Rumunię. Przewodniczący Moon Hee-sang spotkał się także z przewodniczącym Senatu Călinem Popescu-Tăriceanu oraz przewodniczącym Izby Deputowanych Liviu Dragnea. Podczas obu spotkań dyskutowano na temat możliwości wzmocnienia dwustronnych stosunków w kontekście istniejącego strategicznego partnerstwa między obydwooma państwami.

12 października: Ambasada Korei Południowej zorganizowała spotkanie biznesowe w Katowicach. Spotkanie miało na celu wsparcie działań południowokoreańskich firm w Polsce. Ambasador Choi Sung-ju omówił wraz z przedsiębiorcami obecne trendy polityczne i gospodarcze w Polsce, dwustronne relacje gospodarcze między obydwooma państwami. Ambasada Korei Południowej corocznie organizuje konferencję na temat działalności gospodarczej w pierwszej połowie roku w Warszawie, a następnie spotkania biznesowe we Wrocławiu i Katowicach.

16 października: ambasador Korei Południowej wygłosił wykład dla Akademii Dyplomatycznej MSZ. Ambasador Choi Sung-ju został zaproszony przez Akademię Dyplomatyczną Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Dyplomata wygłosił wykład na temat współpracy dyplomatycznej między obydwooma państwami. Ambasador udzielił także wskazówek dotyczących pełnienia funkcji szefa misji dyplomatycznej.

18 października: przedstawiciele koreańskich linii kolejowych zostali zaproszeni przez Ambasadę Węgier. Ambasador Csoma Mózes spotkał się z przedstawicielami KORAIL, państwowego operatora linii kolejowych. Podczas spotkania dyskutowano na temat dalszego rozwoju współpracy dwustronnej w obliczu 30. Rocznicy nawiązania stosunków dyplomatycznych.

18 października: Ambasada Korei Południowej w Bułgarii zorganizowała spotkanie dotyczące sektora energetycznego. Ambasada Korei Południowej w Sofii zaprosiła przedstawicieli bułgarskiego sektora energetycznego na spotkanie dotyczące współpracy na płaszczyźnie odnawialnych źródeł energii. Obie strony wymieniły opinię na temat możliwości zwiększenia współpracy w tym sektorze oraz przyciągnięcia inwestycji z Korei Południowej.

22 października: Polska Grupa Motoryzacyjna została pośrednikiem dla koreańskich firm. Hyundai Motor Manufacturing Czech (HMMC) oraz KIA Motors Slovakia (KMS) będą współpracować z Polską Grupą Motoryzacyjną (PGM). Na mocy porozumień podpisanych z właścicielami marek Hyundai i KIA Polska Grupa Motoryzacyjna będzie pośredniczyć w poszukiwaniach w Polsce nowych dostawców części i komponentów dla HMMC i KMS. Hyundai i KIA już wybrały z przygotowanej przez PGM listy 22 firmy z Polski, a spotkania z przedstawicielami wybranych zakładów produkcyjnych planowane są w listopadzie tego roku w Ostrawie. Wkrótce w Polsce rozpocznie się produkcja baterii do pojazdów elektrycznych koreańskiej firmy LC Chem.

30 października: w Seulu odbyło się węgiersko-koreańskie forum dotyczące szkolnictwa wyższego. Forum zostało zorganizowane przez Publiczną Fundację Tempus, która na Węgrzech koordynuje program Erasmus+. Podczas wydarzenia spotkali się przedstawiciele instytucji edukacyjnych obu państw. Forum służyło wymianie doświadczeń oraz rozwojowi partnerstwa.

III.RELACJE MIĘDZYKOREAŃSKIE

1 października: rozpoczęto usuwanie min lądowych wzdłuż militarnej linii demarkacyjnej. Południowokoreańskie Ministerstwo Obrony Narodowej poinformowało, że rozpoczęło prace nad usuwaniem min w strefie zdemilitaryzowanej, co było jednym z postanowień szczytu międzykoreańskiego, który odbył się we wrześniu. Przez kolejne 20 dni obie Koree mają usuwać miny lądowe znajdujące się po każdej ze stron militarnej linii demarkacyjnej. Następnym krokiem realizacji międzykoreańskiego porozumienia wojskowego ma być wydobycie szczątków żołnierzy poległych w wojnie koreańskiej.

7 października: Japonia wycofała się z udziału w międzynarodowych ćwiczeniach marynarki wojskowej po wspólnym proteście obu Korei. Japońskie Siły Samoobrony ogłosiły rezygnację z wystawienia swojej floty w międzynarodowym przeglądzie marynarek, który ma odbyć się w Korei Południowej. Powodem rezygnacji był protest Seulu oraz Pjongjangu przeciwko fladze Wschodzącego Słońca, która miała być wciągnięta na maszty japońskiej floty. Według strony północnokoreańskiej flaga Wschodzącego Słońca jest symbolem zbrodni wojennych, a wpłynięcie na wody wokół Półwyspu Koreańskiego z tego typu oznaczeniem jest „zniewagą nie do zniesienia” dla Koreańczyków. Podobny sprzeciw wywołała na początku tego roku flaga Zjednoczenia, która miała zostać wykorzystana podczas Zimowych Igrzysk Olimpijskich w Pjongczangu. Wtedy to strona japońska zgłosiła stanowczy sprzeciw wobec umieszczenia na fladze zarysu Półwyspu Koreańskiego wraz ze spornymi wyspami Dokdo (jap. Takeshima). Ostatecznie wersję flagi Zjednoczenia z zaznaczonymi wyspami użyła jedynie strona północnokoreańska.

8 października: KRLD zamierza bliżej współpracować z Rosją i Chinami. Południowokoreański prezydent poinformował, że „w najbliższej przyszłości” planowana jest wizyta przewodniczącego Xi Jinpinga w Pjongjangu. Natomiast przywódca KRLD planuje spotkać się z Władimirem Putinem w Rosji. Południowokoreański prezydent oświadczył, że wizyty te nie są powiązane z drugim szczytem Kim-Trump. Moon Jae-in wyraził również poparcie dla potencjalnego spotkania premiera Japonii Abe Shinzo z przewodniczącym Kim Jong-unem. Seul opowiedział się za zaangażowaniem jak największej ilości państw w regionie w proces pokojowy na Półwyspie Koreańskim.

10 października: Seul poszukuje możliwości wysłania swoich inspektorów nuklearnych do Korei Północnej. Minister spraw zagranicznych Kang Kyung-wha poinformowała, że rząd rozpoczął rozmowy z Waszyngtonem na temat dołączenia południowokoreańskich ekspertów do grupy inspektorów, którzy mają zbadać poligon Punggye-ri w Korei Północnej. Stanowisko to potwierdził minister obrony Jeong Kyeong-doo. Podczas przemówienia przed Zgromadzeniem Narodowym, minister Kang Kyung-wha poinformowała również, że ewentualny traktat pokojowy zostanie unieważniony w przypadku powrotu KRLD do rozwoju programu nuklearnego. Natomiast w kwestii wspólnych projektów gospodarczych, Seul oświadczył, że zamierza respektować międzynarodowe sankcje. Z tego powodu projekt budowy wspólnych połączeń kolejowych obecnie zatrzymał się na fazie inspekcji, a rzeczywista budowa będzie mogła zostać rozpoczęta dopiero w momencie rozwiązania kwestii sankcji.

15 października: umowa w sprawie połączeń kolejowych została podpisana między obiema Koreami. Południowokoreański minister ds. zjednoczenia Cho

Myoung-gyon oraz przewodniczący Komitetu ds. Pokojowego Zjednoczenia Ojczyzny Ri Son-gwon spotkali się w Panmundżom, aby omówić szczegóły dotyczące wspólnych projektów międzykoreańskich. Obie strony osiągnęły porozumienie w sprawie ponownego połączenia dróg i linii kolejowych między obydwoma państwami. Ustalono, że prace rozpoczną się w listopadzie lub na początku grudnia. KRLD zgodziła się także na przyjęcie południowokoreańskich inspektorów, którzy mają ocenić stan sieci kolejowych wzdłuż wschodniego wybrzeża Półwyspu Koreańskiego.

17 października: Seul i UNESCO będą współpracować, aby przekształcić strefę zdemilitaryzowaną w obszar chroniony. Prezydent Moon Jae-in spotkał się w Paryżu z dyrektorem generalnym UNESCO Audrey Azoulay, aby omówić przekształcenie strefy dzielącej obie Koree w obszar ochrony przyrody. Obie strony omówiły także możliwości zwiększenia współpracy w sferze kultury, edukacji i nauki poprzez realizację międzykoreańskich projektów.

11 października: czy Seul zniesie jednostronne sankcje wobec Pjongjangu? Minister spraw zagranicznych Kang Kyung-wha oświadczyła, że rząd rozważa zniesienie tzw. "sankcji 24 maja". W obliczu sprzeciwu zarówno partii opozycyjnych, jak i Waszyngtonu, minister Kang wycofała się ze swoich słów, oświadczyła, że w pierwszej kolejności należy zbadać, czy zaistniały warunki pozwalające na zniesienie sankcji. Jednostronne sankcje, które w Korei Południowej nazywane są majowymi, dotyczą odpowiedzi rządu na zatopienie korwety Cheonan w 2010 roku. Na ich podstawie zakazano obywatelom Korei Południowej wyjazdów do Korei Północnej, zawieszono pomoc humanitarną oraz wszelką wymianę handlową między państwami. Choć oficjalnie sankcje te nie zostały zniesione, to zostały znacznie złagodzone przez obecną administrację.

13-21 października: Seul poszukiwał wsparcia Europy dla zniesienia sankcji wobec KRLD. Głównym celem dziewięciodniowej podróży prezydenta Moon Jae-ina do Europy było poszukiwanie międzynarodowego wsparcia dla wysiłków Seulu na rzecz ustanowienia trwałego pokoju na Półwyspie Koreańskim. Podczas spotkań z prezydentem Francji Emmanuelem Macronem, kanclerzem Niemiec Angelą Merkel oraz premierami Wielkiej Brytanii Theresą May i Włoch Giuseppe Conte Moon Jae-in przekonywał do złagodzenia sankcji wobec KRLD. Seul argumentował, że zniesienie sankcji przyczyni się do przyspieszenia procesu denuklearyzacji. W Paryżu południowokoreański prezydent oświadczył, że Pjongjang „musi być pewny, że dokonał właściwego wyboru” decydując się na zniszczenie broni jądrowej. Podczas szczytu Azja-Europa (ASEM) prezydent Moon Jae-in oświadczył, że pokój na Półwyspie Koreańskim przyczyni się do wzrostu dobrobytu w Azji i Europie. Ma temu służyć włączenie KRLD do międzynarodowej współpracy gospodarczej. Liderzy 51 państw obecnych podczas szczytu poparli

deklaracje międzykoreańskie oraz postanowienia szczytu na linii Waszyngton-Pjongjang. Jednocześnie opowiedzieli się za pełną implementacją rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ, dopóki w pełni nie zostanie rozwiązany problem północnokoreańskich zbrojeń jądrowych. We wspólnym oświadczeniu zaapelowano również do władz KRLD o jak najszybszy powrót do układu o nierozprzestrzenianiu broni jądrowej oraz wydaniu zgody dla Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej na wdrożenie systemu monitorowania procesu denuklearyzacji.

Działania Seulu w tej sprawie mogą być szkodliwe dla relacji z Waszyngtonem, który nadal zdecydowanie popiera międzynarodowe sankcje. 17 października amerykański ambasador w Korei Południowej Harry Harris oświadczył, że w kwestii KRLD Seul i Waszyngton powinny „mieć wspólny głos”. Ambasador zauważył, że obecnie dla administracji Moon Jae-ina najważniejsza jest poprawa relacji międzykoreańskich, a dla Waszyngtonu denuklearyzacja. Natomiast poparcie dla działań mających na celu złagodzenie sankcji zadeklarowały już Rosja i Chiny.

18 października: papież Franciszek przyjął list od przewodniczącego KRLD.

Prezydent Moon Jae-in przekazał głowie Kościoła Katolickiego zaproszenie od przewodniczącego Kim Jong-una. Papież Franciszek ma rozważyć tę propozycję. Papież wyraził także poparcie dla procesów pokojowych na Półwyspie Koreańskim, a prezydentowi Moon Jae-inowi podarował gałązkę oliwną. Południowokoreański prezydent spotkał się również z sekretarzem stanu Stolicy Apostolskiej kardynałem Pietro Parolinim. Spotkanie to także poświęcone było dialogowi między Seulem i Pjongjangiem.

19 października: usuwanie min lądowych z obszaru Strefy Wspólnego Bezpieczeństwa zostało zakończone.

Dowództwo ONZ ogłosiło, że obie Koree zakończyły usuwanie min lądowych w strefie granicznej. Kolejnym krokiem ma być dalsza demilitaryzacja obszarów w pobliżu strefy zdemilitaryzowanej: likwidacja posterunków granicznych oraz zmniejszenie uzbrojenia.

20 października: Seul i Waszyngton zawiesiły kolejne wspólne manewry wojskowe.

Minister obrony narodowej Jeong Kyeong-doo oraz sekretarz obrony Stanów Zjednoczonych Jim Mattis podczas spotkania w Singapurze zdecydowali o zawieszeniu wspólnych lotniczych manewrów wojskowych Vigilant Ace. Manewry te miały odbyć się w grudniu. Zawieszenie wspólnych manewrów wojskowych ma ułatwić negocjacje z Pjongjangiem w sprawie denuklearyzacji.

29 października: Korea Południowa rozpoczęła manewry wojskowe z użyciem symulacji komputerowych.

Kolegium Połączonych Szefów Sztabów Korei Południowej rozpoczęło ćwiczenia Taeguk. Manewry te od 1995 roku odbywały się w maju lub czerwcu, jednak w tym roku zostały po raz pierwszy odwołane ze względu na negocjacje z KRLD. Władze wojskowe zdecydowały się przeprowadzić

manewry Taeguk w ostatnim tygodniu października bez mobilizacji sił wojskowych. Zamiast tradycyjnych ćwiczeń zdecydowano się na wykorzystanie symulacji komputerowych. Ministerstwo Obrony poinformowało, że taka forma ćwiczeń nie narusza porozumienia z Waszyngtonem o zawieszeniu wspólnych ćwiczeń wojskowych.

29 października: kwestia sankcji wobec Pjongjangu została poruszona przez Waszyngton i Seul. Specjalny reprezentant Stanów Zjednoczonych ds. Korei Północnej Stephen Biegun spotkał się z południowokoreańskim reprezentantem ds. pokoju i bezpieczeństwa na Półwyspie Koreańskim Lee Do-hoonem w Seulu. Obie strony spotkały się także tydzień wcześniej w Waszyngtonie w celu przełamania impasu w rozmowach w sprawie denuklearyzacji. Seul i Waszyngton wyraziły chęć wypracowania wspólnego stanowiska względem Korei Północnej, czemu służyło spotkanie w stolicy Korei Południowej. Obie strony prezentują inne podejście do sankcji: Stany Zjednoczone popierają utrzymanie wszelkich sankcji do momentu całkowitej denuklearyzacji, natomiast Korea Południowa opowiada się za ich częściowym zniesieniem lub złagodzeniem. Umożliwiłoby to rozpoczęcie wdrażania międzykoreańskich projektów.

30 października: wspólna grupa robocza będzie koordynować działania Seulu i Waszyngtonu względem Pjongjangu. Specjalny reprezentant Stanów Zjednoczonych ds. Korei Północnej Stephen Biegun spotkał się z ministrem ds. zjednoczenia Cho Myoung-gyonem, aby wypracować wspólne stanowisko przed kolejnym szczytem na linii Pjongjang-Waszyngton. Podczas spotkania zgodzono się stworzyć grupę roboczą, której celem będzie koordynacja wspólnych działań względem KRLD. Strona amerykańska podkreśliła, że działania grupy będą zgodne z rezolucjami Rady Bezpieczeństwa ONZ, co może wskazywać, że Waszyngton nie zmienił stanowiska wobec sankcji

KOMENTARZ

- 1. Czy Stany Zjednoczone zaatakowały suwerenność Korei Południowej?**
Minister spraw zagranicznych Kang Kyung-wha oświadczyła, że rząd rozważa zniesienie jednostronnych sankcji, które Seul nałożył na Pjongjang po zatopieniu korwety Cheonan w 2010 roku. Jednak w obliczu ataku ze strony nie tylko opozycji, ale także prezydenta Stanów Zjednoczonych Minister wycofała się ze swojej wypowiedzi. Kwestia zniesienia lub złagodzenia sankcji podzieliła scenę polityczną. Podczas posiedzenia Zgromadzenia Narodowego opozycja wyraźnie sprzeciwiła się działaniom rządu zmierzającym do rezygnacji z części sankcji i implementacji Deklaracji z Panmundżom. Takiej reakcji po opozycji

należało się jednak spodziewać, gdyż od samego początku procesu pojednania z KRLD konserwatywna część sceny politycznie wyraża swój sprzeciw. To co wzbudziło kontrowersje, szczególnie w Korei Południowej, to wypowiedź Donalda Trumpa. Amerykański prezydent w reakcji na oświadczenie minister Kang Kyung-wha powiedział, że Korea Południowa „nie robi nic” bez zgody Waszyngtonu. Choć Stany Zjednoczone przewodniczą społeczności międzynarodowej w kwestii sankcji wobec Pjongjangu, wypowiedź Trumpa przez wielu została odebrana jako odmawianie Korei Południowej suwerenności. Błękitny Dom wystosował dyplomatyczną odpowiedź, oświadczając, że działania wobec Pjongjangu „będą konsultowane między Koreą Południową i Stanami Zjednoczonymi”. W dyskusję włączył się także minister ds. zjednoczenia Cho Myoung-gyon, który zauważył, że wyrażenie, że Korea Południowa nie może zrobić nic bez zgody USA wydaje się niewłaściwe. Cho podkreślił, że oświadczenie minister Kang Kyung-wha w kontekście toczących się negocjacji między Pjongjangiem i Waszyngtonem było niefortunne, jednak rząd koreański ma pełne prawo sam decydować w kwestii sankcji z 2010 roku. Strona koreańska zdecydowała się jednak załagodzić całą sytuację i nie używać kanałów dyplomatycznych do wyrażenia sprzeciwu wobec wypowiedzi Donalda Trumpa. Warto pamiętać, że dotychczas wiele elementów sankcji z 2010 roku zostało zniesionych lub złagodzonych, nie tylko przez obecny rząd, ale także przez poprzednie administracje Lee Myung-baka i Park Geun-hye. Zakładany przez prezydenta Moon Jae-ina progres w relacjach międzykoreańskich będzie jednak wymagać całkowitego ich zniesienia.

- 2. Rumunia i Korea Południowa wyraziły chęć wzmocnienia strategicznego partnerstwa w 10. Rocznicę podpisania porozumienia.** W tym miesiącu przewodniczący Zgromadzenia Narodowego Moon Hee-sang wraz z kilkoma posłami odwiedzili Bukareszt, gdzie spotkali się z władzami Rumunii: prezydentem Klausem Iohannisem, przewodniczącą Izby Deputowanych Liviu Dagneą oraz przewodniczącym Senatu Călinem Popescu-Tăriceanu. Była to okazja dla obu stron, aby podsumować ostatnią dekadę wspólnych działań oraz zaplanować możliwy rozwój stosunków dwustronnych. Republika Korei była pierwszym państwem azjatyckim, z którym Rumunia ustanowiła strategiczne partnerstwo. Jednak przez ostatnią dekadę potencjał wspólnych działań obu państw nie został w pełni zrealizowany. Prezydent Rumunii wyraził nadzieję na wzmocnienie dwustronnej współpracy gospodarczej oraz przyciągnięcie nowych inwestorów koreańskich na rynek rumuński. Kolejnym sektorem wspólnego zainteresowania jest edukacja i zwiększenie wymiany studenckiej. Liviu Draganea również podkreślił zainteresowanie Rumunii czerpaniem korzyści z partnerstwa poprzez nawiązanie silniejszej współpracy gospodarczej. Przewodniczący Izby Deputowanych wyraził nadzieję na realizację wspólnych projektów na dużą skalę. Bukareszt docenił również wzmocnienie dialogu na

poziomie międzyparlamentarnym oraz wyspecjalizowanych komisji i grup przyjaźni, który nastąpiło w ostatnim czasie. Dopiero współpraca na poziomie rządowym i międzyparlamentarnym gwarantuje realizację partnerstwa strategicznego poprzez konsolidację dwustronnych stosunków w tak kluczowych dziedzinach jak bezpieczeństwo i gospodarka. Strona koreańska zgodziła się z tym stwierdzeniem, uważając ciągły dialog na tematy wspólnego zainteresowania najważniejszym instrumentem rozwoju dwustronnych relacji. Korea Południowa pozostaje otwarta na propozycje Rumunii w kwestii wspólnych projektów.

Wizyta w Bukareszcie była również okazją do przyjrzenia się współpracy obu państw w organizacjach międzynarodowych. W pierwszej połowie 2019 roku Rumunia będzie przewodniczyć Radzie Unii Europejskiej. Bukareszt zapewnił, że będzie zwracać szczególną uwagę na wzmocnienie partnerstwa między UE a Republiką Korei. W kwestii sytuacji na Półwyspie Koreańskim, Bukareszt poparł dialog międzykoreański.

- 3. Waszyngton zaapelował do Seulu o zwolnienie tempa polityki północnokoreańskiej.** W tym miesiącu odbyła się seria spotkań specjalnego reprezentanta Stanów Zjednoczonych ds. Korei Północnej Stephena Bieguna z południowokoreańskimi dyplomatami: ministrem ds. zjednoczenia Cho Myoung-gyonem, reprezentantem ds. pokoju i bezpieczeństwa na Półwyspie Koreańskim Lee Do-hoonem oraz szefem personelu Błękitnego Domu Im Jong-seokiem. Spotkania miały na celu wypracowanie wspólnego stanowiska względem Pjongjangu, które na przestrzeni ostatnich miesięcy uległo znacznemu zróżnicowaniu. Stany Zjednoczone, pomimo apeli nie tylko Seulu, ale także Moskwy czy Pekinu, nie zamierzają zmienić strategii wywierania maksymalnej presji za pomocą międzynarodowych sankcji. Natomiast prezydent Moon Jae-in od dnia zaprzysiężenia, czyli okresu kiedy relacje na Półwyspie Koreańskim były napięte, popiera międzykoreańskie pojednanie. Trzy szczyty międzykoreańskie, w których uczestniczyli Moon Jae-in i przewodniczący Kim Jong-un umożliwiły rozpoczęcie rzeczywistego procesu normalizacji relacji międzykoreańskich. Jednak na drodze do wdrożenia wspólnych projektów stoją międzynarodowe sankcje. Seul i Waszyngton nie tylko prezentują obecnie różne stanowiska, ale opowiadają się także za innym tempem negocjacji w kwestii denuklearyzacji KRLD. Stany Zjednoczone oczekują całkowitej i weryfikowalnej denuklearyzacji i póki ona nie nastąpi nie zamierzają realizować innych postanowień szczytu Kim-Trump. Natomiast Seul nadał bardzo szybkie tempo rozwojowi relacji międzykoreańskich: Korea Południowa chce maksymalnie wykorzystać pokojową atmosferę na Półwyspie Koreańskim. W rezultacie obie Koree podpisały porozumienie militarne we wrześniu, a już w październiku na jego mocy usunięto miny lądowe ze strefy granicznej. Pojednanie międzykoreańskie jest bardzo ważne dla prezydenta,

gdyż jest uznawane za sukces jego polityki, jednocześnie głowa państwa i jego rząd są negatywnie oceniani za nieudane reformy wewnętrzne. Z tego powodu prezydent Moon Jae-in sam ratyfikował wrześniowe porozumienie międzykoreańskie, nie czekając na zgodę opozycji.

Pomimo widocznych różnic, Waszyngton i Seul zapewniają o współpracy, czego wyrazem ma być zapowiedź utworzenia wspólnej grupy roboczej koordynującej działania wobec Pjongjangu. We wrześniu media donosiły, że sekretarz stanu Mike Pompeo nakrzyczał na minister spraw zagranicznych Kang Kyung-wha w rozmowie telefonicznej przed szczytem międzykoreańskim. Minister miała oświadczyć, że obie Koree zamierzają podpisać porozumienie militarne. Gdy media rozpisywały się o skandalu dyplomatycznym, minister Kang zapewniła, że sekretarz stanu mógł wyrazić niezadowolenie ze względu na niewystarczającą komunikację między Waszyngtonem i Seulem. Natomiast miesiąc po tym zdarzeniu szef Narodowej Służby Wywiadu Suh Hoon określił cały incydent „niczym więcej niż nieporozumieniem” i zapewnił, że odbyło się około 50 spotkań z amerykańskimi siłami zbrojnymi i Dowództwem Organizacji Narodów Zjednoczonych zanim ogłoszono porozumienie militarne z Pjongjangiem.

W rzeczywistości rośnie różnica zdań między Waszyngtonem i Seulem: Stany Zjednoczone spodziewają się, że to Korea Południowa pójdzie na kompromis i zwolni tempo pojednania z KRLD. Administracja Moon Jae-ina musiała zawiesić część planowanych międzykoreańskich projektów. Wyniknęło to jednak nie z chęci, a ograniczeń w postaci sankcji. Seul uważa, że postęp w relacjach międzykoreańskich przyczynia się do przyspieszenia procesu denuklearyzacyjnego, a nie go osłabia. Choć Korea Południowa w rozmowach z Waszyngtonem godzi się na współpracę, to jednocześnie wypracowuje na arenie międzynarodowej poparcie dla zniesienia sankcji wobec Pjongjangu. Świadczy o tym wizyta (choć nieskuteczna) prezydenta Moon Jae-ina w Europie w tym miesiącu: zniesienie lub złagodzenie sankcji wobec Pjongjangu było tematem niemal każdego spotkania z przywódcami państw europejskich. Aktywna polityka Moon Jae-ina wobec Korei Północnej stanowi poważne zagrożenie dla siły negocjacyjnej Stanów Zjednoczonych w trakcie kolejnego szczytu Kim-Trump. Pjongjang nie zrezygnuje całkowicie z broni nuklearnej nie dostając czegoś w zamian, a widząc międzynarodowe wsparcie Rosji, Chin czy Korei Południowej władze KRLD będą mogły pewniej obstawać przy swoim stanowisku.

OŚRODEK
SPRAW
AZJATYCKICH

RAPORTY OPINIE DORADZTWO

PIERWSZY W POLSCE UNIWERSYTECKI
THINK-TANK

DORADZTWO POLITYCZNE I BIZNESOWE

ZESPÓŁ Z PRAKTYKĄ W AZJI

www.osa.uni.lodz.pl

